

VN/26856/2023

Hyvinkään kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle alueidenkäyttölainsäädännön uudistamisesta

Lausunnon antamisen osalta todetaan, että käsillä olevan asian merkityksellisyyden kannalta on harmillista, että alueidenkäyttölakia koskevan hallituksen esityksen luonnoksen lausuntoaika päättyy kuntien toimielinten kesätauon aikana, jolloin lausunnon valmistelu-aika on ollut toimielinten aikataulut huomioon ottaen liian lyhyt.

Hyvinkään kaupungin lausunnon on valmistellut kaupungin kaavoitusyksikkö, ja lausunnon antaa kaupunginjohtaja.

Hyvinkään kaupunki yhtyy yleisesti ottaen esimerkiksi Kuntaliiton ja Uudenmaan liiton lausunnoissaan esiin nostamiin huomioihin ja pykäliin annettuihin kommentteihin. Hyvinkään kaupungin lausunnossa nostetaan esiin Hyvinkään kaupungin kannalta olennaisimpia seikkoja.

Yleisiä huomioita

Maankäytön ja rakentamisen lainsäädännön uudistamisessa olemassa olevan suunnittelujärjestelmän säilyttäminen sekä sujuvoittamis- ja selkeyttämistavoitteet ovat hyviä ja kannatettavia.

Lainsäädännön pilkkominen moneen erilliseen osaan on kuitenkin monimutkaistanut sääntelykokonaisuutta ja heikentänyt sen toimivuutta, ja lainvalmistelun eritahtinen eteneminen ja asetusten keskeneräisyys vaikeuttavat myös kokonaisvaikutusten luotettavaa arviointia.

Alueidenkäytön suunnittelua, kaavojen toteuttamista ja rakentamisen ohjausta koskevista kuntien tehtävistä säädetään jatkossa useassa eri laissa. Tämän tulisi ilmetä lakiesityksestä kuten myös eri lakien ja menettelyjen väliset kytkennät ja arvio maankäyttö- ja rakennuslain osiin jakamisen vaikutuksista. Erityisesti tulisi tunnistaa ja arvioida rakentamislain voimaantumisen vaikutukset alueidenkäytön suunnittelua koskevien tavoitteiden toteutumiseen, koska rakentamislaki on joiltain osin (sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella, puhtaan siirtymän sijoittamislupa ja poikkeamislupa) sisältyvä säännös käyttötarkoituksen muuttamisesta asemakaava-alueella) kaventanut kaavoituksellisten tavoitteiden huomioonottamista rakentamisessa.

Luonnoksessa on hallitusohjelman mukaisesti esitetty kaavajärjestelmään joustoja, jotka tuovat kuntakaavoitukseen lisää toimintamahdollisuuksia. Esimerkkejä tällaisista joustoista ovat vuorovaikutusmenettelyiden keventäminen ja mahdollisuus poiketa ylemmästä kaavatasosta sekä mahdollisuus yleiskaavan ja asemakaavan yhteiskäsittelyyn. Uusien prosessien mahdollisten prosessiriskien hallitsemiseksi tuleva asetus luonee vielä toimintakehikon.

On tärkeää, että alueidenkäytön suunnittelussa turvataan kunnalliseen itsehallintoon kuuluva ns. kaavoitusmonopoli. Lakiluonnokseen sisältyy myös sellaista yksityiskohtaista sääntelyä,

joka supistaa tarpeettomasti kunnan itsehallinnollista liikkumatilaa päätöksenteossa ja lisää samalla hallinnollista taakkaa ja kustannuksia. Esimerkkinä tästä on vaatimus kaavoitusta koskevien aloitteiden ja yhteistyöpyyntöjen käsittelystä monijäsenessä toimielimessä ja käsittelylle asetettu määräaika.

Kun lailla luodaan kunnille uusia velvollisuuksia, valtion tulisi osallistua niistä aiheutuviin kustannuksiin rahoitusperiaatteen mukaisesti. Tällaisia kustannuksia voi syntyä esimerkiksi ehdotetuista metsätalouden harjoittamisen rajoittamista koskevista korvauksista (laki kaavojen toteuttamisesta, 101 a §). Lisäksi arvioitaessa kuntien lähivuosien alueidenkäytön suunnittelun resurssitarpeita on otettava huomioon jo käynnissä oleva Ryhti-hanke (kaavoituksen siirtyminen tietomallipohjaiseen kaavoitukseen ja valtakunnallisen Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttöönotto), joka vaikuttaa lähivuosina kunnissa sekä henkilö- että taloudellisiin resursseihin.

Kommentit lakipykälisiin

Luku 1 Yleiset säännökset

- 3§ Vaikutukset muuhun suunnitteluun ja päätöksentekoon:
Säännös on tärkeä, koska alueidenkäytön suunnittelua, kaavojen toteuttamista ja rakentamisen ohjausta koskevista kuntien tehtävistä säädetään useassa eri laissa.
- 8§ Yhteistyövelvoite eräillä kaupunkiseuduilla:
Seutuyhteistyön tulisi perustua kuntien vapaaehtoisuuteen ja tarkoituksenmukaiseen kokoonpanoon ja toimintaan.

...

Luku 4 Maakuntakaava

Laista on poistettu maakunnan suunnittelun kokonaisuus, johon ovat maakuntakaavan ohella kuuluneet maakuntasuunnitelma ja alueellinen kehittämisohjelma. Hallituksen esityksestä ei käy ilmi, miten maakunnan strateginen, toiminnallinen ja alueidenkäytöllinen kehittäminen jatkossa nivelletään yhteen.

Maakuntakaavan tarkoitus on aiempaa selkeämmin kohdistettu maakunnan alueidenkäytön periaatteisiin ja maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisiin, merkitykseltään valtakunnallisiin ja maakunnallisiin asioihin. Yksittäisten kuntien rajat ylittävät kysymykset tai kuntien yhdyskuntarakenne eivät enää olisi maakunnallisen suunnittelun kohteena, mikä antaa entistä enemmän tilaa kunnalliselle päätöksenteolle. Samalla kuntakaavoituksen selvitystarpeet saattavat lisääntyä niiden siirtyessä tältä osin enemmän kunnille.

On nähtävissä, että tavoitellun sääntelyn keventämistavoitteen ja maanomistajan taloudellisten oikeuksien sekä globaalien haasteiden (kuten ilmastonmuutoksen ja luontokadon) ratkaiseminen ja niihin reagoiminen aiheuttavat suunnitteluparadigman muutoksen ja alueidenkäytön suunnittelu painottuu jatkossa sini-viherverkon ja luonnon monimuotoisuuden ja ekologisten verkostojen turvaamisen kaltaisiin kysymyksiin.

Maanomistajan asema ei nouse esiin niinkään alueidenkäyttölain kuin lunastuslain uudistuksen yhteydessä. Lunastus- ja muiden maanomistajille maksettavien korvausten lankeaminen erityisesti kuntien maksettaviksi, kun mahdollisuudet näiden ratkaisemiseksi ovat maakunnallisella, valtiollisella tai kansainvälisellä tasolla, olisi uusi rasite kuntien taloudelle. Vähintäänkin korvausvelvollisuus tulisi osittaa sille taholle, jonka tavoitteita korvaukselle saatava maankäytön ratkaisu palvelee.

- 23§ Maakuntakaavan sisältövaatimukset:
Maakuntakaavan sisältövaatimusten täydentäminen ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuutta koskevilla seikoilla on perusteltua, mutta ei saisi kokonaisuutena lisätä selvitystaakkaa tai lisätä kunnan korvausvelvoitteita (esim. ehdotettu korvaus metsänkäytön rajoituksesta/ laki kaavojen toteuttamisesta, 101 a §).

Luku 5 Yleiskaava

- 33§ Kiellot yleiskaavaa laadittaessa:
Rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen kesto on rajattu nykyisestä (5 + 3 vuotta, nykyisin 5 + 5 + 5 vuotta). Kahdeksan vuoden enimmäisaika vaikuttaa yleiskaavan laatimiselle annettaville rakennuskielloilla liian lyhyeltä. Yleiskaavojen laatiminen voi olla hyvin pitkäkestoista, ja toisaalta laadittavan yleiskaavan periaatteisiin sopivalle rakentamiselle voi saada rakennuskiellon aikana poikkeamisluvan.
- 34§ Yleiskaavan sisältövaatimukset:
Sisältövaatimusten täydentäminen luonnon monimuotoisuutta, sään ääri-ilmiöihin ja tulvariskeihin varautumista sekä kunnanhulevesien hallinnan toteuttamisen edellytyksiä koskevilla seikoilla on perusteltua, mutta ei saisi kokonaisuutena lisätä selvitystaakkaa tai lisätä kunnan korvausvelvoitteita (esim. metsänkäytön rajoitukset).
- 38§ Yleiskaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan:
Mahdollisuutta laatia asemakaava yleiskaavasta poiketen on hieman laajennettu, mikä tuo joustoa kuntakaavoitukseen ja lyhentää kaavoituksen kokonaiskestoja.
- 41§ Yleiskaavan ja asemakaavan yhteiskäsittely:
Mahdollisuus päivittää yleis- ja asemakaavaa samassa prosessissa (yhteiskäsittely) voi lyhentää kaavoitusprosessin kokonaiskestoja (vireille tulosta kaavojen voimaantumiseen).
- 45§ Kuntien yhteisen yleiskaavan oikeusvaikutukset ja yleiskaavaa koskevien säännösten soveltaminen yhteiseen yleiskaavaan:
Kuntien yhteinen yleiskaava ohjaisi kuntien omaa yleiskaavoitusta maakuntakaavan sijaan, mikä antaa kunnille mahdollisuuden yhteistyössä sovittaa maakuntakaavan ratkaisut seudullisiin tarpeisiin.

Luku 6 Asemakaava

- 49§ Kiellot asemakaavaa laadittaessa:

Asemakaavan laadinnan ajaksi annettavan rakennuskiellon kestoa on rajattu nykyisestä (2 + 2 + 2 vuotta, nykyisin 2 + 2 + 2 vuotta), mikä voi olla ongelmallista tilanteissa, joissa asemakaavan laatiminen on ajautunut pitkäaikaisiin pattitilanteisiin. Tiukennettu aikaraja voi johtaa asemakaavatöiden keskeyttämisiin. Ongelma on kuitenkin pienempi kuin yleiskaavan rakennuskiellon pituuden rajoittamisella.

- 50§ Asemakaavan sisältövaatimukset:

Olisi johdonmukaista, että yleiskaavan sisältövaatimuksiin lisätty hulevesien hallintaan varautuminen kuuluisi myös alueidenkäyttöä ja rakentamista yksityiskohtaisesti ohjaavan asemakaavan sisältövaatimuksiin. Sisältövaatimukset kokonaisuutena eivät saisi lisätä selvitystaakkaa eikä kunnan korvausvelvoitteita (esim. ehdotettu korvaus metsänkäytön rajoituksesta)

- 59§ Asemakaavan oikeusvaikutukset:

Asemakaavan toteuttamisen ajoittamiseksi annettavan rakennuskiellon kestoa on rajattu nykyisestä (3 + 3 + 3 vuotta, nykyisin 3 vuotta + jatkaa kieltä 3 vuotta kerrallaan ilman takarajaa), mikä voi olla ongelmallista, koska toteuttaminen voi kytkeytyä muuhun kuin kunnan toimenpiteeseen.

Luku 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

- 65§ Vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen ja niitä koskevat erityiset sisältövaatimukset:

Pyrkimys keventää vähittäiskaupan suuryksikköjä koskevaa säätelyä on kannatettavaa samoin kuin kaupan mitoituksen määrittelystä luopuminen maakuntakaavassa. Vähittäiskaupan sijoittumisessa painotettaisiin edelleen niiden sijoittumista maakuntakaavan, yleiskaavan ja asemakaavan keskusta-alueelle, mikä on kuntien keskusta-alueiden kehityksen ja elinvoimaisuuden kannalta olennaista.

Vähittäiskaupan suuryksikkö voidaan osoittaa keskusta-alueen ulkopuolelle, jos sen lisäksi mitä kaavojen sisältövaatimuksissa muutoin säädetään, huolehditaan, että suunnitellulla alueidenkäytöllä ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Tämä saattaa lisätä esityksiä suuryksiköiden kaavoittamiseksi keskustojen ulkopuolelle ja kuntakaavoitukseen kohdistuvia selvitystarpeita kaupan osalta.

Esityksestä on poistettu vaatimukset palvelujen saavutettavuudesta joukkoliikenteellä, kävelen ja pyöräillen, asiointimatkojen kohtuullisesta pituudesta sekä liikenteestä aiheutuvien haitallisten vaikutusten pitämisestä mahdollisimman vähäisenä. Perusteluissa tulisi korostaa, että muutoksesta huolimatta vähittäiskaupan sijoittumista ohjaavassa kaavassa on otettava huomioon maakuntakaavan, yleiskaavan ja asemakaavan sisältövaatimukset, joissa hieman eri tavoin kiinnitetään huomiota liikenteen kestävään järjestämiseen, alue- ja yhdyskuntarakenteen toimivuuteen (myös asukkaiden kannalta) ja palvelujen saavutettavuuteen.

...

Luku 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

- 71§ Aurinkovoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset: Aurinkovoimaloiden erityiset sisältövaatimukset ohjaavat aurinkovoiman rakentamista peltomaille. Aiemmin hyvät ja maisemallisesti tärkeät peltoalueet ovat olleet valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden turvaamia. Lisääntyvät vaatimukset ruokaturvasta ja ilmastomuutoksen aiheuttamat globaalit ruoantuotantoedellytysten muutokset (pääsääntöisesti kyse heikkenemisestä) korostavat tarvetta kotimaiselle ruoantuotannolle ja samalla peltoalueiden aseman turvaamista.

...

Luku 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

- 78§ Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa: Asemakaavaa laadittaessa on muun ohessa arvioitava todennäköisesti merkittävät vaikutukset rakentamisen kustannuksiin. Vaikka arviointi perustelujen mukaan tulisi tehdä vain yleisellä tasolla, se lisää kaavoituksen entuudestaan raskasta selvitystaakkaa. Mikä olisi se taso/mittari, johon vaikutuksen merkittävyyttä verrataan? Lisäksi kaavan todennäköisten merkittävien vaikutusten selvittäminen on ilmaistu turhan epämääräisesti, koska vaikutusten selvittämien esiintyminen aika usein valitusperusteena.

Rinnastuuko ”todennäköisesti merkittävien” vaikutusten arviointi luonnonsuojelulain 35§:n mukaiseen hankkeiden ja suunnitelmien arviointiin? Kyseisessä pykälässä mainitaan todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista liittyen Natura 2000 -verkoston alueisiin ja todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia arvioitaessa noudatetaan varovaisuusperiaatetta, eli ennalta varautumisen periaatetta. Hallituksen esitys sisältää tästä syystä riskin siitä, että AKL 78§:ää aletaan soveltaa kuten LSL:n todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia.

- 83§ Kaavaehdotuksen tiedoksianto: Maakuntakaava- ja yleiskaava- ja asemakaavaehdotus on annettava tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Nähtävilläolo on kuitenkin 30 päivää, paitsi vaikutuksiltaan vähäisissä asemakaavoissa 14 päivää. Nähtävilläoloaikaa laskettaessa on nykykäytännöstä poiketen otettava huomioon, että tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisua ajankohdasta. Tiedoksiantomenettely on uusi ja korvaa nykyisen tavan ilmoittaa kuntalain mukaisella ilmoituksella. Menettelytapa poikkeaa kaavoituksen muihin vaiheisiin liittyvästä tiedottamisesta ja on omiaan aiheuttamaan sekaannusta ja menettelyvirheiden mahdollisuutta.
- 84§ Kaavaehdotuksesta ilmoittaminen toisessa kunnassa asuville maanomistajille ja haltijoille: Asemakaavaehdotuksesta ja suoraan rakentamista ohjaavan yleiskaavan ehdotuksesta on esityksen mukaan nykykäytännön mukaisesti lähetettävä kirjallinen ilmoitus kaava-alueen ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille ja -haltijoille. Tästä luopuminen olisi sujuvoittanut kaavoitusta.

Luku 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä maanomistajan kanssa

- 90§ Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja 91§ Asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä maanomistajan kanssa:
Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloitealoite ja yhteistyö koskisivat asemakaavojen lisäksi ns. suoraan rakentamista ohjaavia yleiskaavoja (40, 67, 70 ja 73 §:ssä tarkoitettuja yleiskaavoja), joiden nojalla voidaan myöntää suoraan rakennuslupia kuten asemakaavojenkin nojalla.

Lisäsääntely voi vaikeuttaa nykyisiä toimivia käytäntöjä. Kunnilla pitää olla kaikissa tilanteissa mahdollisuus päättää kaavoituksen vireilletulosta ja mahdollisesta keskeyttämisestä omien tavoitteidensa ja velvoitteidensa mukaan (kaavamonopoli) sekä haluamallaan päätöksenteon tasolla ja aikataulussa. Jokaisen kunnan kannalta vähämerkityksisenkin aloitteen tai kaavanlaadintapyyntöä käsittelevä monijäsenisessä toimielimessä kuormittaa hallintoa, lisää kustannuksia ja hidastaa päätöksentekoa.

Maanomistajilla on jo nyt mahdollisuus tehdä kaavoitusta koskevia aloitteita ja tehdä yhteistyötä kunnan kanssa kaavan laadinnassa. Aloitteiden käsitteleminen monijäsenisessä toimielimessä neljän kuukauden aikana vie resursseja muusta valmistelusta. Voisi olla järkevämpää käsitellä aloitteet esim. kaavoitusohjelman käsittelyn/ laatimisen yhteydessä.

Aloitteiden käsittelyn määräaikaa koskeva mainita tulisi poistaa tai pidentää kuuteen kuukauteen, mikä mahdollistaisi aloitteiden laadukkaan käsittelyn ja arvioinnin suhteessa kunnan muuhun kaavoitusohjelmaan. Neljän kuukauden kaavamainen vastausaika voi osoittautua lyhyeksi esim. lomakauden katkaistessa valmistelun tai asiaa käsittelevän toimielimen kokouksrytmin.

...

Luku 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

- 103§ Määräys suunnitteluvuorokauden toteuttamiseksi, 104§ Määräys valtakunnalliseen alueidenkäyttötavoitteen toteuttamiseksi ja 105§ Uhkasakko ja teettämishuuto:
Lakiluonnokseen sisältyvä uusi uhkasakkomenettely, jolla valtioneuvosto voi asettaa määräajan maakunnan liitolle tai kunnalle hyväksyä kaava, joka toteuttaa valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen, on kohtuuttoman ankara erityisesti kunnille. Menettely kaventaa merkittävästi paikallista itsehallintoa ja suunnitteluvastuuta, sillä uhkasakon uhka on poikkeuksellisen voimakas pakote tavanomaisen vuorovaikutteisen ja osallistavan kaavoitusprosessin sijaan.
- On ristiriitaista, että samaan aikaan, kun VATien (valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet) toteutumisen varmistamiseksi otetaan käyttöön tällainen pakotemenettely, laki-

luonnoksessa heikennetään niitä keskeisiä suunnitteluvälineitä, kuten maakuntakaavaa ja yleiskaavaa, joiden avulla VATien toteutumista voitaisiin ohjata ja edistää osana tarkentuvan suunnittelun periaatteita ja kokonaisvaltaista suunnittelujärjestelmää.

...

Luku 18 Muutoksenhaku

Perustuslain 20§:n mukaan julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon. Kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen saisi edelleen hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen kunnallisvalituksin.

Esityksessä valitusoikeuksia on kuitenkin rajattu sekavalla kokoelmalla kaavalajiin, valittajan asemaan ja valituksen kohteeseen liittyviä rajoituksia, mitkä aiheuttavat sekaannuksia. Tämä tilanne tuskin vähentää tehtyjen valitusten ja hallinto-oikeuksien työmäärää, ja hallinto-oikeudet joutuvat edelleen tarkistamaan jokaisen valituksen oikeutuksen. Esimerkiksi 114§ Valitusoikeus asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä mukaan valitusoikeus sellaisesta asemakaavasta, joka laadittaisiin voimassa olevan yleiskaavan alueelle yleiskaavan ohjausvaikutuksesta poikkeamatta, olisi vain asianosaisen asemassa olevilla.

Myös yhteisöjen valitusoikeutta rajattaisiin niin, että valitusoikeus olisi lähtökohtaisesti vain niillä, jotka ovat jättäneet muistutuksen kaavaehdotuksesta. Yhteisöllä olisi kuitenkin aina valitusoikeus, jos kaavaehdotusta on muutettu yhteisölle epäedullisempaan suuntaan, on tapahtunut menettelyvirhe, tai kyse on sellaisesta asemakaavasta, joka edellyttää YVA-menettelyä. Perusteluissa todetaan, että ehdotettu säännös muodostaisi poikkeuksen Suomen lainsäädännön yleisestä systematiikasta. Muistuttamisedellytys voisi edistää sitä, että kriittiset havainnot tulevat entistä paremmin esiin jo kaavoitusvaiheessa. Tämä voi lisätä työmäärää kunnissa ja pidentää kaavoitusprosessin kestoja, mutta toisaalta vähentää valituksia.

Lähtökohtaisesti kuntien intresseissä ovat nopeammat kaavoituksen prosessit. Tämän keinona tulisi ensisijaisesti parantaa hallintotuomioistuinten resursseja valitusten käsittelyssä sekä panostaa kunnissa osallistamiseen ja konfliktierkkien kaavojen tunnistamiseen.

...

Luku 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Lakiluonnoksen siirtymäsäännökset ovat puutteelliset ja epäselvät. Ei ole kovin selvää, miten voimassa olevien kaavojen ohjausvaikutukset säilyvät tai muuttuvat uuden lain voimaantulon jälkeen. Prosessien sujuvuuden ja oikeusvarmuuden turvaamiseksi on välttämätöntä, että voimassa olevien kaavojen oikeusvaikutukset määritellään selkeästi jo ennen lain voimaantuloa.

...

Liitelaki: Laki alueidenkäyttölain muuttamisesta - nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamisesta

- 101 a § Korvaus metsätalouden harjoittamisen rajoituksesta:
Esityksen mukaan kunta joutuisi korvaamaan maanomistajalle maakunta-, yleis- tai asemakaavan suojelumääräyksestä johtuvasta rajoituksesta aiheutuvat vähäistä suuremmat taloudelliset menetykset, ellei kyse ole luonnonsuojelulain mukaisesta suojelualueesta tai luonnonsuojelulain 111 §:ssä tarkoitettusta alueesta tai metsälain 10 §:n mukaisista kohteista.

Alueidenkäyttölain keskeisissä tavoitteissa ovat mukana ilmastonmuutoksen hillitseminen, siihen sopeutuminen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Tavoitteista on johdettu kuitenkin kunnille velvoitteita, joista on riskinä seurata hallinnollisesti raskaita selvitys- ja korvausvaatimuksia. Näitä muodostuisi myös tilanteissa, joissa toimenpiteiden vaikuttavuus on todennäköisesti pieni. Kunnat joutuisivat käytännössä välttämään korvauksia aiheuttavia, mutta ilmastonmuutokseen ja luontokatoon vastaamisen tavoitteita tukevia kaavamääräyksiä, ottaen huomioon kuntatalouden tilanne suurimmassa osassa kuntia.

Luonnon monimuotoisuuden tulisi olla ensisijaisesti valtakunnallinen intressi ja vastuu, ja sen korvausten siksi valtion budjettiin kuuluvia. Korvausvelvollisuutta luonnon monimuotoisuuden edistämisestä ei tule säilyttää näin laajasti kuntatasolle, sillä luontoarvot eivät sijaitse tasaisesti eri kunnissa. Kustannusten kuorma kohdistuisi epätasapuolisesti kuntalaisilta kerättävien verojen kautta vain osaan Suomen väestöstä.

...

Liitelaki: Laki rakentamislain muuttamisesta

- 46 § Sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella:
Merkittävänä rakentamisena pidetään aina pinta-alaltaan vähintään 10 hehtaarin kokoista aurinkovoimalaa, ja näin ollen vähintään 10 hehtaarin kokoisen aurinkovoimalan rakentaminen edellyttäisi asemakaavan laatimista.

Kunnalla pitää voida jatkossakin olla harkinnanvaraa ja mahdollisuus tapauskohtaiseen harkintaan.